

Előfizetési árak:
Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Évnyegyedre . . . 1 frt 50 kr.
Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörübben postai utalvánnyal küldendők.

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyszög centimeter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr., ezen fölül 60 négyszög centimeterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyszög centimeternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Ismeretlen kézből jött cikkek nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el. Kéziratok vissza nem adtnak.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: De és Kis-király-utca (Baló-ház)

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye
s a megyei gazdasági egylet

A lapot érdeklő mindennemű felszólamlások (reklamációk) vagy hirdetések a szerkesztőséghez intézendők.

Nyilvántári cikkek garmond sora után 30 kr. fizetendő. Hirdetéseket elfogad Mudrony és György nyilvántartási irodája a Hon szerkesztőségében. Budapest, Barátoktera 3. sz. Ateneum I. emelet.

Megjelenik minden vasárnapon.

Szolnok-Dobokamegye rendkívüli közgyűlése.

Deés, 1880. decz. 6.

(Vége.)

Főispán a tárgyalás folyamán tartózkodott véleménye nyilváníásától, habár, ha szabad idegen szóval élni nincs egy oldalra sem engagerozva, de nem is azért nem nyilatkozott, mert az eddigi eljárást correctnek nem tartaná, hanem azért, mivel ne látszassék pártállást elfoglalni, mivel mint elnök nem támogathat egy pártot sem, neki kötelessége a közgyűlés határozatát végrehajtani. Ezt tette eddig, ezt fogja tenni ezután is, mitől nem fogja visszavonni némelyiknek azon balhiedelme, hogy tulbuzgó, midőn a törvénynek érvényt kíván szerezni, törvényteleniséget követne, ha ezt elmulasztaná. Az a körülmény pedig, hogy a közgyűlés ma másképen határoz, mint tegnap, igen szomorú jelenség és megerősíti benne a közgyűlésről alakult eddigi meggyőződését. Annyi bizonyos, hogy helyzete az érdekeltség rohamos hullámzásánál fogva bajos és ezért ki van téve annak, hogy a kismértékben látogatott gyűlésen jelenlevő s többséggé alakult érdekeltek által hozott határozat szigorú és kötelességszerű végrehajtása miatt, más oldalról tulkapásokkal van vádolva. Ezt félreértések kikerülése végett ki kellett mondani. (Éljen! Éljen!) És kimondja azt, hogy míg a főispáni székben ül, mindig kötelességének fogja tartani a megye határozatainak érvényt szerezni, és nem egyesek kedvéért azok végrehajtását célzatosan meggátolni, avagy vizsgálni a többség szavazatának indokait. (Éljen!) Ha a bizottsági tagok rendesen eljönnek a gyűlésekre, akkor következtetlenségbe nem esnének, a megye közönségének határozatai, és a felmerült ügyek helyes megoldást nyernének minden irányban, mivel itt valamely dolgot jól eligazítani csak folytonos érdeklődéssel lehet. (Éljenzés.) Következik a kérdés fölvetése.

Gr. Bethlen András az alispán által módosított javaslatát kéri kitűzni szavazásra, a többi javaslatait visszavonja.

Simay G. benyújtja a névszerinti szavazást indítványozók névsorát. Mire névszerint szavazás következik és ennek eredményében a következő határozat hozatott, melyet szószerint közlünk:

„Tekintettel arra, hogy a fenék gátak megvizsgálására kiküldött bizottság nem terjesztett elő eléggé kimerítő műszaki adatokat s különösen semmi tervet sem arra nézve, hogy az állítólag hiányos gátak mi módon volnának egy a közérdeknek, mint a magánjogoknak is megfelelően, helyesen és célszerűen átalakíthatók, tekintettel arra, hogy nem constátáltatott alapos indokokkal az, hogy ezen fenék gátak miért szükséges és mi célra hasznos megsemmisítésük, illetve levágtatásuk, továbbá tekintve, hogy egy a Deésen aluli számos fenék gátakra nézve sincs kizárva a lehetőség, hogy ne volnának akkép átváltoztathatók, miszerint azok az átalakítás, illetve kiigazítás után a közlekedés és egyéb közérdekek tekintetében jövőre károsak ne legyenek, kimondja a megye közgyűlése, hogy a közg. bizottság által kiküldött bizottmány munkáját egyszerű panaszos folyamodásnak tekinti s ebből kifolyólag a

m. kir. közmunka és közl. minisztert felirat útján felkérendőnek javasolja, miszerint a megye közgyűlése egy a Deésen alul, mint felül levő malomgátaknak az 1840. X. t.-cz. vonatkozó szakaszaiban megirt a fenékgátak megvizsgálására vonatkozó újabb törvényszerű eljárásra utasítások, az áll. választmányának a kiszállási költségekre vonatkozó javaslata fenntartása mellett határozattá emeltetett.”

Az idő előre haladván elnök az ülést bezárja azzal, hogy holnap 9 órakor folytatni fog.

A bizottsági tagok 3 óra után a báró főispán ur lelkes megéljenzésével osztottak szét.

— decz. 7.

Elnök az ülést 9 óra után kevés — voltak vagy tizen, hiszen ma nem voltak gátak, hát gátolva voltak a megjelenésben — bizottsági tagok jelenlétében megnyitja.

Placsinár Ödön aljegyző olvassa a tegnapi ülésről fölvett jegyzőkönyvet, mely észrevétellel nélkül bitelesítettik.

Folytatását veszi a tárgysorozatba fölvett ügyek letárgyalása. Kiemeljük Kolozsvár sz. kir. város közönségének az „Ellenzék” szerkesztője Bartha Miklós ellen a közös hadsereg 2 tisztje által elkövetett véres merénylet alkalmából az orsz. képviselőházhoz intézett feliratát, mely Markus János tiszti ügyész által ajánlott módosításával az áll. vál. javaslata szerint pártoló tudomásul vétetett és a megkereséséhez hasonló szellemben felírni határozatott.

Ezt követé Hevesmegyének a Lengyelország felszabadítása iránt a képviselőházhoz intézett felirata. Az áll. vál. pártoló tudomásul vételét ajánlja.

Mátyás Zsigmond hazafias szellemű és történeti indokolással javasol feliratot intézni a képviselőházhoz, hogy Lengyelországban legalább a vallás szabadság hozassék be.

Azonban a többség az áll. vál. javaslatát fogadja el.

Ezután még tizenegy tárgy nyert egyhangú elintézt, melyekről nem hozhatunk már ezuttal tudósítást, minthogy egy is elég hosszúra nyult ez.

Déli 12 óra előtt az ülés véget ért.

A közigazgatási bizottság ülésterméből.

Deés, 1880. deczember 8-án.

Báró Bánffy Dezső főispán. az ülést 10 óra után megnyitván elősorolja az ülésen kívül elintéztett ügydarabokat. Ezek között volt több Deés városi polgárnak a népszámlálói tisztségről való lemondása, melyek helyett a főispán újakat nevezett ki. Érdekes, hogy volt olyan lemondás is, mely ennek indokolására azt hozta fel, hogy ellenzéki, tehát nem vehet részt a kormány által kívánt munkálkodásban. Ez tagadhatlan nagyon alapos ürgy arra, hogy értelmes honfi magát kivonja a közjó érdekében teljesítendő díjtalan szolgálatból. Elnök tudomásul hozza továbbá a fegyelmi választmány, árvaügyi küldöttség, az erdőkihágási és rendészeti bíróság által letárgyalt ügyeket.

Báró Dószegi Géza főjegyző bejelenti, hogy Torma Miklós és Munteanu Ágoston bizottsági tagok a mai ülésről való elmaradásukat írásban igazolták.

Nagy Lajos olvassa a miniszter leiratát, melyben tudatja, hogy deési adófelügyelőnek Lengyel János a feloszlatott Erzsébet városi adófelügyelői hivatal volt főnöke helyezettett át.

Brust Ignác kir. ügyész bejelenti, hogy a központi fogházban novemberben letartóztatottak száma 55, kik között betegségi eset nem merült fel.

A postai igazgató helyettese Weissel Antal után Czirkák János adófelügyelő helyettes ad elő és pedig 100-nál több főlebbeztet jésztvén be, melyeket hadmentességi díj kiróvása ellen vetettek közbe. Ezek mind az előadó javaslata szerint nyertek ellátást, kivéve egy sz. újvári postakezelőt érdeklő ügyben, melyben Gajzágó Ferencz, Bokros Lajos, Krémer Samu, az alispán hozzászólása után a főlebbezőnek a főlebbeztet kiegészítés végett visszaadták. Az adófelügyelő e határozat ellen kötelességszerűleg főlebbeztet.

Több községi előjáró ellen felelősség kimondása indítványoztatik.

Bokros Lajos kéri a bizottságot e tekintetben nagyon óvatosan eljárni, mindamellett a kért felelősség kimondatik, mert nagy az adóhátrálék.

Desseffy Mihály interpellációjára Czirkák J. válaszolja, hogy a kiküldött adóvégrehajtók csak az esetben kapják meg felszámított díjaikat, ha a megbízatásban eljárak.

Az adófelügyelői időszaki jelentésből közöljük, hogy a mult hóban 85,825 frt 68 kr. folyt be adóba és pedig 10,995 frt 71 és fél krral több, mint a mult év hasonló havában.

Ezután Marillai Károly és Placsinár Ödön referálnak, utóbbi előadmányai között sok pénzküitalás és egy elvi jelentőségű kérdés volt. Nevezetesen, vajjon azon egyénektől, kik a földbirtokosoknak kölcsön kamatjába bizonyos számú napszámmal tartoznak, e követelés közigazgatási, avagy rendes bírói uton hajtandó-e föl. Előadó az előbbi hatóságot ismeri el egy concret esetben illetékesnek, Markus János ellenkező véleményben van. Az alispán, Krémer Samuel, Desseffy Mihály és Gajzágó Ferencz az előadó javaslatát pártolja, mely határozatra emeltetik s mely kiadványozás előtt a miniszterhez fölterjesztetni rendeltetik.

Következik Markus János tisztiügyész, Anka Péter árvaszéki elnök, Várjon Lajos. kir. főmérnök számos javaslata, melyek mind elfogadtatnak. A főmérnök referálása folyamán szóba hozza Gajzágó Ferencz a széki — bonczidai út rosszasságát. Elnök főispáni iratokkal is bizonyítja, hogy annak jó karba helyezése iránt erélyes intézkedéseket tesz. Azonban sajnos, hogy a széki közmunkát csak karhatalommal lehet teljesíttetni. (Vége köv.)

Műkedvelői előadás.

A korcsolya-egylet életjelt adott. Föllépett a társadalmi tényezők közé. Rendezett decz. 11-én körestélyt színelőadással egybekötve, színre hozván Szigethy József „Becsület szó” című vigjátékát.

Darkó Victoriné urnő egy 16 esztendő, szende kis lányt személyesített, ki bir azon kiváló képességgel, hogy egy jó és élethű színpadi

alakot teremtsen, hogy a színmű-író szándékát tervét átlássa. Az a közvetlenség, melylyel a tisztalelkű leányka gyermekded ártatlan gondolkozását és érzéseit visszatükrözté, több volt műkedvelői kedvtöltésnél, az határozott tehetségből származott, mely valódi hatást idézett elő s mely készíté a közönséget az elismerés nyújtására.

Papp Matild k. a. egy 25 esztendő s nevelőnő adott, abból a branchéból, melynél csak eszköz a zsenge kora növendék szelleme és jellemének kiképzése, és melynek célja az „én” érdekeinek a kielégítése. Az ilyen szerepre nem igen szeretnek vállalkozni a műkedvelők, mivel nagy erőt igényel és mégis hálátlan. Ezért kettős érdeme van a nevezett kisasszonyok mai működéséért, 1-ször az, hogy ilyen szerepben játszott. 2-ször, hogy jól játszott. Jól: mert tudott komoly, tudott komikus lenni a szerint, a mint helyzete kívánta. Ezért szívünkben őhajtjuk és szívesen reméljük, hogy többször és gyakran lesz szerencsénk szép játékában gyönyörködni.

Egyed Ilonka k. a. először lépett ma lámpa elé, de legkisebbké láz nélkül, egy becsületes, jó lelkű, kedvesen durczás szobaleány (Lidi) szerepében. Már maga szép, és szerény megjelenése meghódította a közönséget s játéka folyamán kedvencezé vált, úgy, hogy bizton kérhetjük a tisztelt k. a.-t, ha megakarja örvendeztetni az őt tisztelő és kedvelő közönséget, és élvezetes estvét akar neki szerezni, úgy határozza el magát máskor is a színpadra lépni.

Kászonyi Jenő ur Bérczi Ákost festé a bonvivant, jó barátot, kinek istene Lavater, s imakönyve — melyet mindig ajkain hord — annak emberismereti tudománya. Valósággal örül a lelkünk, ha ezen kedves barátunk a színpadok mögül kilép és minden szavával, mozdulatával, arcjátékával felkelti érdekünket. Az említett szereplők mindegyike egy-egy virágcsokorral tüntette ki.

Bauer Lajos ur Gyulát állítá elénk. Ha tekintetbe vesszük, hogy Bauer ur először kezelt nagyobb szerepet, hogy az előadás előtt csak pár nappal — a színpad tanúsága szerint is — vállalkozott az eleinte nem neki szánt szerep eljátszására és hogy játékában feltűnt az ügybuzgalom, és annak nem egy helyütt való igen helyes értelmezése, úgy kötelességünk elismeréssel adózni neki, mit tett is a közönség tapsokkal kifejezetten.

Haragos János ur az öreg Sziklayt egyéníté. Ez ismét oly alak, melynek nincsenek hatást provokáló pontjai, csattanós szólás módjai, és mégis, vagy tán éppen azért is nagyobb elhatározás kell annak eljátszására. Hogy pedig Haragos ur jól látszott az kétségtelen, mert kipróbált tehetsége mindig biztosítékot nyújt nekünk erre nézve.

Boér János ur mint igénytelen inas lépett elő, bebizonyítván azt, hogy ő áldozni kész a nemes célért akkor is, midőn nem lehet reménye a közönség tapsait a szerep jelentéktelen volta miatt kiérdemelhetni. Különben mindnyája iránt gyakran nyilvánult a tetszés ajkáról és kezeiről.

Az előadást egy kedélyes és élvezetes táncestély követé, minőre már régen nem emlékeznek. Jellemzésül elégnék tartunk annyit megjegyezni, hogy habár programosítva nem volt is, még is szerencsénk volt hangversenyek ki-tűnő erejét, és lelkünk mélyéből hangversenyekben élvezni őhajtott zenei tehetséget szívűből jövő, szívhez szóló aranyos nótáiban gyönyörködni.

A rendezőknek meg kell elégedni a kitűnő erkölcsi sikerrel és azzal, hogy dacára a rut időnek nincs anyagi hiánya.

PICZI CÁTÓ.

LEVELEZÉS.

Deésakna, 1880. decz. 10.

A népnevelés ügye iránt érdeklődve, községünk lelkes honleányai f. hó 8-án a helybeli állami elemi népiskola ötödéves fennállásának megünneplésére szavatokkal egybekötött gyermek színi előadást rendeztek. Ezen alkalommal a „Sorsjáték” című egy felvonásos rövid, de alkalmi darabot adták elő.

A thália kisded hősei gondosan elkészült szerepekkel a szépszámban jelen volt közönség

méltó elismerését vívták ki. Az anyagi eredmény 18 ft volt, mely összeg az iskola szegénysorsu növendékeinek felszerelésére vala szánva. Midőn e nemes cél és szent ügy iránt törekvőknek elismerést szavazunk, ugyanakkor nem mulaszthatjuk el állami iskola tanítónő Medgyes Ilma kisasszonynak — ki a háziasszonyi tisztet kellőleg betöltötte, és ki a kisded szereplők szívét a szép, jó és nemes csiráit becsipegette — hálás köszönetet nyilvánítani.

Az előadás után, míg thália temploma bálteremmé változott, a mellék szobába vonultunk, holott élénk társalgás fejlődén ki, egymást érték a gratulációk, miközben zenészeink hurjai pengettek, jelt adván, miszerint „itt nincs számodra hely”, bementünk és táncoltunk reggelig, még csak azon sajnálkozva, hogy ez est, mintha rövidebb lett volna, mint máskor.

Ifj. LÉCZFALVI.

Nyílt számadás,

a deési korcsolyázó-egylet által 1880. decz. 11-én rendezett körestély bevételeiről és kiadásairól.

- | | |
|-----------------------|---------------|
| 1.) Bevétel | 65 frt 40 kr. |
| 2.) Kiadás | 57 frt 44 kr. |

Tisztajövedelem: 7 frt 96 kr.

A felülfizetések a bevételbe vannak betudva. Felülfizettek: Nagy Elek, Kádár József, Vékony Ferencz és Markus János urak 1—1 frtot, Tüzes Karácsony ur 40 krt, Surányi Lajos ur 30 krt, Kis Lajos, Brandt Victor. Szarvadi Pál, Massion Bontry, Demeter Béla, Cservinka József és Kis Kálmán urak 20—20 krt, mely szíves adományukért fogadják az egylet nevében őszinte köszönetünket, úgy szintén Jánosy Gábor ur a színielőadás szíves rendezéseért.

Deés, 1880. decz. 15.

Vékony Ferencz,
alelnök.

Havas Gyula,
jegyző.

Irodalom.

Az „Ország-Világ”, melyet eddig Rautmann Frigyes adott ki, Wilkens C. F. és fia nyomdajelölt tulajdonába ment át, ki azt a Rautmann-fele csödtömeggondnokról megvette, s így e mű továbbra is akadálytalanul jelenik meg.

„A föld és népei” című kitűnő munkából, Mehner Vilmos tevékeny kiadónak e közhasznú vállalatából vettük a 23.—28. sz. füzeteket. Ez újabb füzetekről is csak a legnagyobb elismeréssel szólhatunk. Egy füzet ára csak 30 kr.

A „Magyar-franczia szakácskönyvből” is, ugyancsak Mehner Vilmosnak ez új, s rövid idő alatt már is oly nagy hirre kapott vállalatából vettük a második füzetet. Több szép kép, s egy igazán művészi kivitelű színyomatu műmelléklet disziti. Ajánljuk különösen hölgyeink figyelmébe e jeles munkát, mely csak ugyan megfelel címének, hogy: „nékülözhetetlen katalógus minden háztartásban”. A díszes kiállítású füzetek ára csak 30 kr.

A „Népszerű orvosi tanácsadó” vagy házi lexicon az egészséges és beteg emberről” című műből, Mehner Vilmos tevékeny kiadónk ezen közhasznú vállalatából vettük a 3. 4. 5. és 6. sz. füzeteket. Ez újabb füzetek is meggyőznek a munkának nagy fontosságáról, s bizvást mondhatjuk, hogy e jeles könyvnek egyetlen családnál sem volna szabad hiányoznia, a hol tartanak valamint a legnagyobb földi kincsre, az egészségre.

„A föld körül” cím alatt Szathmárt, Péterffy István új irodalmi vállalatot alapított, mely a föld leirat és népisme irodalommal foglalkozik. Évenként 24 füzet jelenik meg, mintegy 300 képpel és térképpel diszítve. Előfizetési ára egész v. 8 ft.

„A világirodalom és története dr. Scherr János és mások után átdolgozva” című szép vállalat indult meg Tettey Nándor és társa kiadásában, melynek 1. és 2. füzetét vettük. Minden füzethez egy költők arcképcsoportját ábrázoló fametszeti tábla van mellékelve. A kiállítás mintaszerű. Egy-egy füzet ára 30 kr.

A mezői gazdálkodás fejlesztése terén nem jelentéktelen szerep vár a gazdasági szaklapokra. Azért szükségesnek tartjuk, most midőn az új év ide s tova már beköszönt, felhívni a t. olvasóink figyelmét a Gonda Béla műgyetemi m. tanár által szerkesztett „Gazdasági Műnök” című képes hetilapra.

VEGYESEK.

— Olvasóinkat, kik előfizetési pénzzel hátralékban vannak, úgy szintén azokat, kiknek előfizetése e hó végével lejár, tisztelettel kérjük, hogy tartozásaikat folyó hó végéig kiegyenlíteni — illetőleg előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek, mivel lapunkat új évtől kezdve csak is azoknak fogjuk megküldeni, kik addig előfizetnek.

— Megyénk közigazgatási bizottságának f. hó 30-án d. e. 10 órakor rendkívüli ülése lesz.

— Deés városa képviselő testületének az év végével kilépő tagjai újbóli választása folyó hó 22-re van kitűzve.

— Az országgyűlési képviselő választók 1881-ik évre érvényes állandó névjegyzékének megállapítása végett a központi választmány folyó hó 18-ik napján ülést tartott.

— Megyénk bizottságának f. hó 29-én rendkívüli közgyűlése, s ezt megelőzőleg 23-án az állandó választmánynak ülése lesz. A tárgysorozatot jövő számunk hozandja.

— Műkedvelő társulatunk 100-ik előadása alkalmából január hó 2-án alkalmi beszédek és számos énekekkel (quartett) egybekötött dísz előadást rendez, melyre előlegesen is felhívjuk a közönség figyelmét. Ez előadásra már eddig is számos ülőhelyek jegyeztettek elő, azért figyelmeztetjük az érdeklődőket, hogy jegyek előjegyzése iránt Kászonyi Jenő urnál jó előre intézkedjenek.

— A Luczanapi vásárunk nem igen volt látogatott, a mi a folytonos havazás s reá bekövetkezett nagy olvadásnak, s így az alkalmatlan időnek is tulajdonítható. A sertések, főleg a kővérek keresettek voltak és jó árban keltek, de a piacon csak a helybeli sertés hizlálók jelenek meg. A barompiac gyéren volt látogatva, s így a megjelent vevők nem is tehettek volna nagy bevásárlást; a szép ökrök tartják árukat. Kereskedők, iparosok csekély üzletet csinálhattak, nagyban hiányozván a vidéki vásárló közönség. A gabona kereslet se élénk, a szép tisztabúza régi vékája 2 frt 40—50 kr, törökbuza 1 frt, zab 55—60 kron vásároltatott.

— A vöröskereszt segélyző nőegylet m. Lapos járási főkegylete pénztára javára 1880. december hó 26-án a nagy vendéglőben sorossal egybekötött táncestélyt rendez.

— Pánczélcseben f. hó 26-án a helybeli ev. ref. templomban felállítandó orgona-alap javára, táncvizsgálommal egybekötött jótékonycélú műkedvelői színielőadás tartatik.

— Clevelandból, Északamerikából a Deésről kivándorlott Friedlenderné írja, hogy az új köztársasági elnök, Garfieldnél a város asszonyai is tisztelegtek s mintegy hétszázan párosan lobogókkal vonultak Garfield lakásához. — A török kormány jegyzékét intéz a hatalmakhoz, felkérve ezeket, bírák rá Görögországot, hogy meghatározott idő alatt nyilatkozzék, elfogadják-e a porta által ajánlott határigazítást, ha tagadólág válaszol, megszakítja a diplomaciai összeköttetést. — Tisza Kálmán kormányelnök megérte születése ötvenedik évét. — A király ő felsége gróf Károlyi Gyulát a sebesült és beteg harcászok önkényves támogatására vonatkozó segélyző-egyesületi ügynek szervezésével megbizta. — Nagy orkán dühöngött Bécs és környéke felett és sok kárt is okozott. — A vasárnapi unalom megtörésére Londonban társulat alakult, mely vasárnapi délutánokon díjtalan felolvasásokat s zenei előadásokat rendez a vasárnapi közönség számára. — Flumében magyar bál lesz, melyre Oszurgóról szerződtek népzeneészeket. — Napoleon Jeromos herceg „Napoleon” címen párisba lapot indított meg, melyet meghitt hívei szerkesztenek, s mely a bonapartizmus rehabilitálását tűzte céljául. — A bécsi műiparosok köre nemcsak a miatt zudult föl, hogy a trónörökös háztartásához Párisban rendelték butorzatot, hanem azért is, mert a főrangú világ újabb időben mindent onnan rendel meg magának. — Nyitrán Fröbel egylet alakult magyarsítási czéllal. — Szolyván és vidékén is létre jött a „veres-kereszt” főkegylete.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottságától.

2690. sz. 1880.

Mindenik szolgabírónak.

Az 1880. évi LII. t.-cz. által elrendelt s 1881. évi január 1. és 10-ik közt fogyanatosítandó országos népszámlálás körül követendő eljárás szabályozását magában foglaló s eddig elé kiküldött utasítások kiegészítéséül uraságoddal még az alábbi utasítást midőn közöljük, ugyan akkor ./. alatt a IV. számú mintát annak idejében leendő kitöltés végett csatoljuk oly felhívással, hogy az utasítás tartalmát ^{hatósága} _{járása} területén lévő felülvizsgáló biztosokkal tudomás végett mielőbb közölje.

Pót utasítás.

A számba veendő népesség és viszonyai.

A népszámlálás községenként eszközözendő. Számba veendő pedig nemcsak a községben 1880. december 31-én tényleg jelenlevő helybeliek és idegenek, hanem a községbeli illetőségű távollé-
vők is. A községbeli illetőség az 1876. V. t.-cz. értelmében a leszármazás és születés, a községi kötelékbe való fölvétel és a telepedés által határozatik meg. A mennyiben valamely lakósról nézve a községi illetőség ez alapon meg nem állapítható, a megfelelő rovatba beirandó, ki nem deríthető. A népesség különböző részletes viszonyai csak a tényleg jelenlevő (helybeli és idegen) népességnél vétetnek számba. E számba veendő részletek következők: a lakosság neve, kora, szülőhelye, honossága vagy illetősége, hitfelekezete, nyelve, családi állapota, foglalkozása vagy keresete, foglalkozási viszonya, olvasni vagy írni tudása; végül pedig a lakosság illető részének netaláni betegségi állapota és némely kiváló testi vagy lelki fogyatkozásai. A lakosság felsorolt viszonyain kívül ugyanez alkalommal számba vétetnek az épületek, lakosztályaik fekvése és ezek külön rendeltetése szerint. Hasonlóképen ez alkalommal számoltatnak meg következő házi állatok, u. m. szarvas-marha, a juhok és kecskék. A lovak és öszvérek, mint a melyek évenként amugy is összeírtnak és pontosan nyilván tartatnak, ezuttal számba nem veendők. A számvétel részleteiről az egyuttal megküldött rovatos minták és utasítások bővebb utba igazítást adnak.

A népszámlálás fogyanatosítása körüli eljárás.

Általános szabályul áll, hogy a községek a számlálást magok eszközlik. Kisebb községekre nézve esetről-esetre a közigazgatási bizottság határozza meg, mennyiben kell a szükséges munkát pótlásáról gondoskodni. Külön adóközséget képező puszták külön csoportot képez, s mint ilyen veendő számba. Egyébb puszták azon községnél jönnek számításba, melyhez adózási tekintetben tartoznak. Tanyák, majorok, szállások, telepek, szőlőbirtokok sat. lakossága azon községnél veendő számba, melyek határába fekszenek, de a tanya, major, telep sat. elnevezés megtartandó. Országszerte számláló-lapokkal eszközöltetik a népszámlálás. A népszámlálás alapja mindenkor az egyes háztartás (lakófél). A számláló ügynök ideje korán látja el az egyes házbirtokosokat vagy helyetteseiket kellő számu számláló lapokkal (I. minta fehér a férfiak, kék a nők részére) kik ezeket december 28-án az egyes háztartások (lakófelek) közt betöltés végett kiosztják. Minden házbirtokosnak vagy helyettesének azonkívül külön nyomtatott utasítás (II. minta) is adatik ki, mely a számláló lapok betöltésére oktatván, a lakófelek között köröztetendő. Ha az illető lakfél írni nem tudna, a lapok betöltését a ház birtokos vagy helyettese, ha ezek sem tudnának írni, a számláló ügynök köteles eszközölni. A betöltés helyességét és teljességét akár a lakófél, akár a házbirtokos eszközölte a betöltést, ez utóbbi tartozik aláírásával igazolni. Ha a lakófél és hozzá tartozóinak távolléte miatt az iv minden rovatát be nem tölthetők, azt a házi gyűjtő lajstromon (III. utasítással ellátott minta) a házbirtokos vagy a számláló ügynök, az illető laj-

stromnak az aláírásra szánt jegyzeti rovatában világosan megemlíteni köteles.

A kiosztott számláló lapokat a házbirtokos vagy helyettese legkésőbb 1881. január 5-éig a lakóféltől beszedi és azokat, valamint az általa betöltötteket bevezeti a házi gyűjtő lajstromba és lakásonként külön összekötve, átszolgáltatja a számláló ügynöknek, ki azokat átvizsgálván, ha a házbirtokos a házi gyűjtő lajstrom betöltésére képes nem volt, a házi gyűjtő-lajstromba is bevezeti.

A számlálás felülvizsgálata.

A számlálás bejegyzése után a közigazgatási bizottság által választott felügyelő-tagoknak kötelessége az eszközölt számlálás helyességéről maguknak kellő meggyőződést szerezni. A felügyelő tagok a hozzájuk áttett számláló-lapok egyes rovatainak és tételeinek netaláni hiányait a helyszínen helyre pótolni, illetőleg igazítani tartoznak. Azon kívül pedig a felülvizsgálatot úgy intézik, hogy minden nagyobb házban legalább egy lakófél, kisebb házaknál pedig minden ügynöki csoportban legalább három ház lakossága felülvizsgáltsék. A felügyelő bizottsági tag által netalán teendő helyre igazítások és pótlásokra nézve aláírásával igazolandó, hogy tölle erednek.

A számlálás felülvizsgálata után a számláló-lapok lakófelek szerint összekötve, házankint egy házi gyűjtő-lajstromba fektetve, ismét összekötendők és községenként csomagolva, számukat megjelölő nyugta mellett, átteendők a járási szolgabíróhoz, ki a további teendőkről gondoskodik. A járási szolgabíró, miután a községenként befejezett számlálásról meggyőződött, egyszerű kimutatásba vonja össze a járás eredményét, (IV. minta) melynek kíséretében az összes népszámlálási anyagot legfeljebb 1881. január 25-ikéig átteszi a közigazgatási bizottsághoz. A valamely községhez tartozó puszták, tanyák, szállások, telep sat. a községi sommázat után vezetendők be, házszámaik szerint, a járási kimutatásba, külön összegek azonban a községgel együtt egy végösszegbe össze vonandó. Külön adó községet képező puszták, telep stb. külön sort kap, de elnevezésük: puszták, telep satb. megtartandó. A közigazgatási bizottság, miután a megye minden járásából és minden rendezett tanácsu városból a számlálási anyag beérkezett, a járás áttekintéshez hasonló (IV. minta) kimutatást készít, melyben a községek neve helyett a járás és rendezett tanácsu város neve foglaltatik és beküldi az egész anyagot, járásonként csomagolva, legfeljebb 1881. január végéig az országos m. kir. statistikai hivatalnak, mely a további feldolgozásról gondoskodik. Törvényhatósági joggal felruházott városok közigazgatási bizottsága a IV. mintába a községek neve helyébe a város részeket iratja és így küldi be az összes népszámlálási munkálatot 1881. január 25-ig közvetlenül a statistikai hivatalba.

A cs. és kir. közöshadseregénél és haditengerészetnél, valamint a m. kir. honvédségnél szolgálatban lévő honpolgárok számba vétele.

A cs. és kir. közöshadseregénél és haditengerészetnél, valamint a magyar kir. honvédseregénél tetteleg szolgálatban lévő tisztek, altisztek, katonák, honvédek és katonai felek megszámlálása, — a mennyiben laktanyákon vagy a katonai kincstár által bérelt épületeken kívül laknak, ép úgy számláló-lapokkal és vagy saját maguk, vagy a rendes számláló ügynökök által eszközöltetik, mint a polgári népesség megszámlálása. Minden laktanyában vagy egyébb katonai kincstári vagy e kincstár által bérelt épületben tartozkodó, tetleges szolgálatban lévő katonák, tengerészek, honvédek és katonai felekről lajstromot készített a laktanya, kórház, vagy egyéb épület, parancsnok, mely lajstrom ugyan azon rovatokat tartalmazza, mint a számláló-lap, és a mely a számlálás vezetésével és felülvizsgálásával megbízott közigazgatási bizottságnak beküldendő. Az említett laktanyákban és egyébb katonai kincstári épületekben tartozkodó magán felek, valamint a megelőző pontban felsorolt katonák és katonai felek hozzá tartozói, család tagjai, cseléd-

jei satb, a többi polgári népesség megszámlálásátának módjára számláló lapok segítségével ugyan csak az illető laktanya(épület) parancsnok által vétetnek föl.

A népszámlálás költségeiről.

A népszámlálás eszközöléséhez szükséges nyomtatványok költségeit az állam viseli, s a kormány a mintákat és utasításokat saját költségén szállítja a törvényhatóságokhoz, melyek szétosztásukról maguk gondoskodnak. A számlálás maga első sorban a községi tisztviselőket illetvén, rendszerint ezek által és díj nélkül teljesítendő. Csak ha a községi tisztviselők erre az illető közigazgatási hatóság (szolgabíró, polgármester) előterjesztése folytán a közigazgatási bizottság által, bármely indoknál fogva, képeseknek nem találtnak, a 8 pontban említett egyének közül pedig senki sem találkozik, van a közigazgatási bizottságnak joga rendkívüli napi díjat élvező póterőket alkalmazni. Az ez esetben a közigazgatási bizottság által az egyén munkája és minősége szerint a község meghallgatása után megállapítandó és az elnök által utalványozandó napidíj költségeit az illető község viseli. Az alkalmazandó fizetett közegek száma, napidíja és az igénybe vett munka-napok mennyisége kellőleg indokolva, a számlálási anyag beküldésével együtt a statistikai hivatalnak bejelentendő, mely a költségekről országos kimutatást készít. Ha valamely községben hibás és haszon vehetlen munka készült, azt első sorban a felügyelő bizottsági tag tartozik kiigazíttatni és póltatni. Ha ez nem sikerül, vagy ellene felszólamlás történik, a népszámlálás, a közigazgatási bizottság felügyelete mellett s az általa kijelölendő egyének által, az illetők rovására ismételve végrehajtandó. Ha valakinek hanyagsága vagy roszakarata miatt a számlálást ismételni kellene, az ebből eredt s a törvény 5-ik szakasza értelmében általa megtérítendő költségeket a közigazgatási bizottság állapítja meg; behajtásuk az első fekozatú közigazgatási hatóságot illeti.

A törvény ugyan e szakasza értelmében kiszabható bírság eseteit és mérvét szintén a közigazgatási hatóság állapítja meg. A számlálás ismétléséből származott és behajtott költség az illető község pénztárában letéteményképen őrizendő, a bírság a község pénztárának esik javára. A behajtott költség-összegek azonban az államnak e célra előlegezett költségei megtérítésére lévén fordítandók, a törvényhatóságok által a községektől begyűjtendő s a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter által kijelölendő állami pénztárba szállítandók. Ha valamely közigazgatási bizottság helyi viszonyainál fogva ez utasításokra nézve némely módosításokat látna szükségesnek, szabadságában áll, összeülésétől (2. §) számított négy hét alatt, ez iránt a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterhez kellően indokolt felterjesztést tenni, ki ezen felterjesztés megírálása után ez iránt véglegesen intézkedik.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottsága nevében. Deesen, 1880. évi. december hó 6-dikán.

Br. Bánffy Dezső s. k.,
főispán.

Felelős szerkesztő: KOVÁCS SAMU.

9001.—1880.

(1—2)

Árverési hirdetmény.

Közzététetik, hogy Vizszilvás községben gyakorolható birtokossági összesített korecsmajog 1881. január hó 1-től kezdődő egymásutáni 3 évre nyilvános árverés útján folyó évi december 30-án d. e. 10 órakor a helyszínen **haszonbérbe fog adatni.** Kikiáltási ár 400 frt, melynek 10%-a bánatpénzül leteendő.

A részletes árverési feltételek alólirott szolgabíró irodáján s az árverés napján a helyszínen megtekinthetők.

A járás szolgabírójától.

Sz.-Ujvár, 1880. december 12-én.

Szilágyi Albert,
szolgabíró.

tan.

Hirdetmény.

A Szék városi 400 frt évi fizetéssel javadalmazott tisztii orvosi állomás üresedésbe jövén, arra **pályázat nyitattik** oly felhívással, hogy az ezen állomást elnyerni ohajtók kellő okmányaikkal felszerelt folyamódásukat alólirott tanáchoz **1881-ik év március hó 1-ig** beterjesztteni annál bizonyosabban el ne mulasszák, minthogy a később érkezettek nem fognak tekintetbe vétetni.

Szék városa tanácsától.

Széken, 1880. november 20-án.

Horváth István,

polgármester.

Budai Mihály,

főjegyző.

Sz. 8642.—1880.

3—3

Árverezési hirdetmény.

Közzététetik, hogy a Dengeleg községben gyakorolható összesített birtokossági

korcsmajog **1880. december hó 22-én d. e. 10 órakor** a helyszínen megtartandó nyilvános árverés útján **1881. január 1-én** kezdődő egymásutáni 3 évré haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 1150 frt, melynek 10%-a bánatpénzül leteendő lesz.

A részletes árverési feltételek az árverés napján a helyszínen lesznek megtekintethetők.

A járás szolgabírójától.

Szamos Ujvárt, 1880. december 1-én.

Szilágyi Albert,

szolgabíró.

Ajánlkozás!

Számtartó, vagy házgondnok, ki beszél magyarul, németül és románul —

ajánlkozik

egy nős ember gyermek nélkül. — Bizonyítványok kéznél vannak. Feltételek-ről bővebb felvilágosítást nyújt Deesen alsó-kodor-utca 29. sz. a.

Brázdi Antal.

Eladó

134 drb makkolt sertés, melyekből 19. két éves, a többi süldő.

Ertekezhetni:

Gr. Bethlen Károly udvarában Bethlenben, a sertések megtekinthetők a dögmezei erdőben. 1—1

A rossz viszonyok következtében hallatlan olcsó eladás!

Ingyen és bérmentve terjedelmes árjegyzék.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

Ingyen és bérmentve terjedelmes árjegyzék.

A legczélszerűbb és legolcsóbb karácsonyi és ujévi ajándékok, kizárólagosan kaphatók!

SCHILLER L.-nél Sz.-Fehérvárott — „a szép menyasszony“-hoz — legnagyobb vászon, divat és Export üzlet Magyarország területén.

Kérem a nagyon t. közönséget bevásárlását mielőbb nálam eszközölni, mert ily pótom ároni eladás csak rövid ideig tarthat.

A bekövetkező ünnepek alkalmával szokásos ajándék osztások

megkönyítése végett, tekintve az ideai rossz pénzviszonyokat, az alatt felsorolt tárgyakat mesés olcsó áron boesátom a t. közönség rendelkezésére azon meggyőződéssel, miszerint a hallatlan olcsó elárusításnak tömeges eladása, kárpótlást nyújtand csekély hasznomért.

Az alatt elsorolt jegyzéket különös figyelmébe ajánlom minden egyes tisztelt vevőnek különösen pedig egyleteknek, kik a zord idő beáltával jótékonycélú vásárlásokat szándékoznak tenni.

Vidéki megrendelések, pénz beküldés, utánvét mellett, — azonnal és legpontosabban eszközöltetnek.

A ezimet kérem legérthetőbben kiirni.

A nagyon t. vevő közönség becses figyelmébe ajánlva, kiváló tisztelettel

Schiller L.

Sz.-Fehérvárott.

Csomagolás

ingyen!

Legczélszerűbb és legolcsóbb

karácsonyi és ujévi ajándékok!

Csomagolás

ingyen!

Ingyen! 15 frtnyi rendelménynél 1 csomag legfinomabb párizsi hölgypor.

Árjegyzéki kivonat.

Ingyen! 30 frtnyi rendelménynél 1 doboz legfinomabb párizsi hölgypor.

	Beesár.	Most.
1 rőf jó minőségű jó mosatu kockázott czérna kelme női ruhának	—30	—13
1 rőf jó minőségű jó mosatu csikos tolltartó	—28	—13
1 rőf jó minőségű jó mosatu színes karton	—14	—14
1 rőf jó minőségű jó mosatu oxfordi kelme ingnek	—30	—14
1 rőf 5/8 szél. jó minőségű chiffon	—10	—10
1 rőf 7/8 szél. jó minőségű angyal gyöles	—13	—13
1 rőf 4/4 szél. sárga nanking, tollnak, kitűnő minőségű	—30	—16
1 rőf 4/4 szél. fin. crephir kelme, ingeknek	—40	—22
1 rőf 9/8 szél. legfin. színes madapolán	—40	—20
1 vég 4/4 szél. 28 rőf jó minős. tübauai gyöles	5.50	3.35
1 vég 26 rőf jó minős. jó mosatu kék kockázott morva kanavász	4.95	2.35
1 vég 28 rőf jó minős. morvai hegyi gyöles	7.50	4.40
1 vég 26 rőf jó minős. jó mosatu barna kockázott morva kanavász	5.20	2.90
1 vég 30 rőf jó minős. halbstadti gyöles	6.90	3.90
1 vég 29 rőf legnehezebb sziléziai vászon	10.50	6.05
1 vég 30 rőf legnehezebb rumburgi kanavász	11.90	6.50
1 vég 30 rőf 1/4 szél. amerikai bőr vászon	12.50	6.18
1 vég 29 rőf 1/4 szél. legfinomabb hollandi vászon	15.90	7.80
1 vég 30 rőf 1/4 szél. legfinomabb irlandi vászon	18.50	9.90
1 vég 54 rőf 9/8 szél. legnehezebb schönbergi vászon	28.—	16.50

	Beesár.	Most.
1 vég 30 rőf 5/4 szél. legfinomabb hollandi vászon	18.25	10.75
1 vég 50 rőf 5/4 szél. legfinomabb georgsvaldi vászon	35.50	18.25
1 vég 30 rőf 9/8 szél. jó minőségű chiffon	11.50	5.40
1 vég 30 rőf 9/8 szél. legjobb minős. doubl. chiffon	12.90	6.50
1 drb igen jó minőségű munkás ing színes	1.20	—55
1 drb igen jó minőségű finom színes creton ing	2.10	—98
1 drb fehér chiffon ing. redőzött vagy sima mellel	1.95	—95
1 drb finom oxfordi ing dupla mellel	2.15	1.25
1 drb legfin. fehér madapolán ing dupla bélelt mellel	2.60	1.35
1 drb nagy levarott finom karton paplan	3.25	1.70
1 drb nagy levarott finom török creton paplan	3.75	1.95
1 drb nagy levarott legfinomabb perzsiai creton paplan	4.65	2.20
1 drb nagy levarott legfinomabb bécsi vörös paplan színes petyekkel	5.60	2.40
1 drb nagy levarott cachmir paplan	5.85	2.95
1 drb kettős levarott indis cachmir paplan	6.80	3.45
1 drb egészen nagy matrác teugeri füvel töltve	8.95	4.40
1 drb egészen nagy matrác finom tiszta szőrrel	32.—	11.80
Több ezer drb bécsi vörös broge kendő kis leányoknak csak 3 kr.		
Több ezer garnitúra inggomb csak 9 kr.		
Több ezer rőf legfinomabb csipke függöny ezelőtt 55 most 25 kr.		
Több ezer rőf 6/4 széles legjobb minőségű csikos butor csinvat ezelőtt 58 kr. most 28 kr.		

Ingyen! 50 frtnyi rendelménynél 1 drb legfinomabb szürke posztó alsó ruha.

Ingyen! 100 frtnyi rendelménynél 1 drb legfin. g. z. dagon díszített posztó háló köntös.

Nyomatja és kiadja „Banffy és Kovács” könyvnyomdája Deesen.